

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 7Co/148/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4317212206
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Erika Madarászová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2019:4317212206.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Madarászovej a sudkýň JUDr. Sidónie Sládečkovej a JUDr. Lenky Halmešovej v spore žalobcu: R Collectors s.r.o., IČO: 50094297, so sídlom Dvořákovo nábřeží 8A, 811 02 Bratislava, zast.: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábřeží 8/A, 811 02 Bratislava, proti žalovanému: J. T., narodený XX.X.XXXX, bytom I. XXXX/XX, XXX XX Q., o zaplatenie 500 eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Levice č. k. 7Csp/186/2017- 66 zo dňa 12. januára 2018, takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku, ako aj vo výroku o trovách konania **p o t v r d z u j e**.

Žalovanému nepriznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1.1 Súd prvej inštancie napadnutým rozsudkom zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 500,00 eur, úrok z omeškania vo výške 5,25% ročne zo sumy 500,00 eur od 8.6.2017 do zaplatenia, všetko do troch dní odo dňa právoplatnosti tohto rozhodnutia. Vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania vo výške 25,18%, ktorú je povinný zaplatiť žalobcovi žalovaný s tým, že o výške náhrady trov konania rozhodne súd samostatným uznesením po právoplatnosti rozsudku. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že právny predchodca žalobcu Poštová banka, a.s., uzatvoril dňa 28.2.2014 Zmluvu o úvere dobrá pôžička č. 1424600166, na základe ktorej poskytol žalovanému úver vo výške 500,00 eur. Celková čiastka úveru je uvedená 589,90 eura, ktorý sa žalovaný zaviazal splácať v 12-tich mesačných splátkach vo výške 50,00 eur počnúc dňom 20.3.2014 pri úrokovej sadzbe 33,90% p.a. Dátum konečnej splatnosti bol v predmetnej zmluve stanovený na deň 20.2.2015. Splatnosť splátok bola stanovená k 20. dňu v mesiaci, RPMN banky činila 39,71% p.a., priemerná RPMN na trhu 44,79% p.a. Poukázal na to, že výzvou zo dňa 8.7.2014 bol žalovaný vyzvaný na splatenie dlžnej časti úveru a upozornený na to, že v prípade ak nedôjde k úhrade omeškaných splátok úveru, banka je oprávnená vyhlásiť úver predčasne splatným. Právny predchodca žalobcu podaním zo dňa 24.7.2014 oznámil žalovanému, že ku dňu 24.7.2014 sa stáva úverová pohľadávka z predmetnej zmluvy predčasne splatnou v celom rozsahu s uvedením dlžnej sumy v celkovej výške 605,33 eura. Žalobca nadobudol pohľadávku, ktorá je predmetom tohto konania na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok č. 1/2017 zo dňa 13.6.2017.

1.2 Súd prvej inštancie konštatoval, že predmetná zmluva má charakter zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle ustanovenia § 1 ods. 2 a § 2 písm. d) zákona o spotrebiteľských úveroch, musí obsahovať náležitosti ustanovené zákonom pre takéto zmluvy podľa § 9 ods. 2 cit. zákona. Pristupujúc ku skúmaniu jednotlivých obsahových náležitostí zmluvy zistil, že v zmluve chýba povinná náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. k) cit. zákona a to výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Poukázal na to,

že v zmluve sa uvádza, že žalovaný sa zaväzuje výšku pôžičky splácať v mesačných splátkach 50,00 eur, bez bližšej špecifikácie, t.j. chýba rozlíšenie splátok istiny, úrokov a poplatkov, nakoľko nepostačuje, ak je uvedený len ich súčet. Účelom tejto náležitosti je informovanie spotrebiteľa, aby vedel rozlíšiť, aká časť splátky bude použitá na istinu, úrok a ďalšie poplatky, čo mu tiež umožňuje zorientovať sa v danej situácii, pretože potom nie je dostatočne určité akú časť istiny zaplatil, ako bude s jeho platbou naložené a akú časť úveru platí na úroky a ďalšie poplatky. Uviedol, že skutočnosť, že zmluva obsahuje údaj o počte, termíne a výšky splátok, avšak bez uvedenia rozčlenenia splátky na istinu, úroky a poplatky, súd nepovažuje za splnenie zákonnej povinnosti žalobcom. Okrem uvedeného súd prvej inštancie zistil, že pri počte splátok 12 a výšky 50,00 eur tak ako to bolo stanovené v predmetnej zmluve, celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ veriteľovi (žalobcovi) zaplatiť predstavuje sumu 600 eur, a nie sumu 589,90 eur (celková čiastka úveru) ako to uviedol veriteľ v úverovej zmluve. Podľa názoru súdu ide o nesprávne stanovenie celkových nákladov spojených so spotrebiteľským úverom a tým aj nesprávne určenie celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ veriteľovi zaplatiť tak, ako to definuje § 2 písm. g), h) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, čím je priemernému spotrebiteľovi poskytnutý klamlivý údaj o celkovej sume „preplatenia“ úveru. V predmetnej zmluve tak nebola správne uvedená ani náležitosť podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z. z.

1.3 Vychádzajúc z uvedeného súd prvej inštancie v zmysle § 11 ods. 1 písm. b) cit. zákona považoval poskytnutý spotrebiteľský úver z dôvodu absencie uvedených náležitostí, resp. ich nesprávne určenie, za bezúročný a bez poplatkov. Žalobca má teda nárok na vrátenie poskytnutej sumy úveru po odrátaní plnenia zo strany žalovaného. Žalobca poskytol žalovanému úver v celkovej sume istiny 500,00 eur a žalovaný neuhradil na splatenie úveru žiadnu čiastku. Z titulu nesplatenej istiny úveru tak súd priznal žalobcovi 500,00 eur a vo zvyšku podanú žalobu zamietol, a to i v časti súvisiaceho príslušenstva. Ďalej uviedol, že žalovaný sa s plnením dlhu dostal do omeškania, keďže bol po uplynutí lehoty v doručenej výzve právneho predchodcu žalobcu na základe vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru nepochybne v omeškani so zaplatením svojho peňažného dlhu. Žalobcovi priznal úroky z omeškania zo sumy 500,00 eur vo výške 5,25 % ročne počnúc dňom 8.6.2017 do zaplatenia, teda tak, ako to uplatnil žalobca v podanej žalobe. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 255 ods. 1 CSP tak, že pomerne úspešnému žalobcovi priznal pomernú náhradu trov konania vo výške 25,28% (úspech žalobcu: 62,65%, úspech žalovaného: 37,37%, čistý úspech 62,65% - 37,37%).

2. Proti rozsudku v zamietajúcej časti výroku a vo výroku o trovách konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý navrhol napadnutý rozsudok zmeniť a žalobe vyhovieť, alebo zrušiť a vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Namietal nesprávne skutkové zistenia, nesprávne právne posúdenie a inú vadu konania, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Nesúhlasil s názorom súdu prvej inštancie, že v zmluve bola uvedená zle suma nákladov spojených s úverom. Súd zrejme vychádzal pri výpočte RPMN z internetovej kalkulačky portálu sme.sk, ktorý výpočet je len informatívny a nemožno ho považovať za relevantný pre súdne konanie. Žalobca tak trvá na tom, že Zmluva o úvere vyjadrovala správne údaje o RPMN banky, ako aj výšku celkových nákladov spojených s úverom. Poukázal na to, že žalobcovi výpočtový systém umožňoval výpočet mesačných splátok anuity len v celých hodnotách bez desatinného čísla, preto sa mohlo stať, že výška poslednej splátky bola v nulovej výške, resp. v nižšej, než výška ostatných splátok. Preplatok takto vzniknutý sa spotrebiteľovi vráti na základe bodu 5.4 Všeobecných obchodných podmienok. Ďalej žalobca namietal záver súdu prvej inštancie, že zmluva neobsahuje údaje uvedené v ustanovení § 9 ods. 2 písm. k), a to údaje o termínoch splátok istiny, úrokov a iných poplatkov. Uviedol, že v danom prípade nebola dohodnutá amortizácia istiny úveru. Požiadavka, aby úverová zmluva obsahovala rozklad jednotlivých splátok v členení na istinu, úrok a poplatky nie je v súlade s požiadavkami Smernice 2008/48/ES. Poukázal na dôvodovú správu k ust. § 11 zákona č. 129/2010 Z. z., ktorý nahradil zákon č. 258/2001 Z. z., ako aj na znenie dôvodovej správy k zákonu č. 279/2017 Z. z. ktorý zo zákona 129/2010 Z. z. odstránil taká znenie ust. § 9 ods. 2 písm. 1), podľa ktorého Zmluva o úvere mala obsahovať výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia. Navyše otázku možnosti sankcionovať úver bezúročnosťou a bezpoplatkovosťou z titulu absencie rozdelenia splátky na istinu, úroky a poplatky už skúmal aj Najvyšší súd Slovenskej republiky, ktorý pritom v Uznesení zo dňa 22.02.2018, sp.zn. 3Cdo 146/2017, ktorý tak potvrdil potrebu eurokonformného výkladu zákona už v súčasnosti.

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu nevyjadril.

4. Krajský súd v Nitre ako odvolací súd (§ 34 CSP) viazaný rozsahom aj dôvodmi odvolania (§ 379, § 380 CSP) ako aj skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 CSP), prejednal vec bez nariadenia pojednávania s verejným vyhlásením rozsudku (§ 385 ods. 1, § 378 ods. 1, § 219 ods. 3 CSP) a po prejednaní veci urobil záver, že rozsudok súdu prvej inštancie je vecne správny. Preto tento rozsudok podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil v napadnutom zamietajúcom výroku, ako aj vo výroku o trovách konania.

5. Odvolací súd sa stotožnil s výrokom rozhodnutia súdu prvej inštancie a dodáva, že v ustanovení § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch sú upravené náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Zákon tiež v ustanovení § 11 ods. 1 stanovuje, pri absencii ktorých náležitostí zmluvy sa úver pokladá za bezúročný a bez poplatkov. Súd prvej inštancie konštatoval nesprávny údaj o celkových nákladoch úveru, ako aj absenciu údajov o výške, počte a termíne splátok istiny, úrokov a iných poplatkov a nesprávne uvedenú ročnú percentuálnu mieru nákladov v neprospech spotrebiteľa, a preto posúdil úver ako bezúročný a bez poplatkov. Odvolací súd sa so záverom o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru stotožnil, lebo v zmluve je skutočne zle uvedený údaj o celkovej sume, ktorú mal spotrebiteľ na základe úverovej zmluvy zaplatiť, keď v zmluve uviedol sumu 589,90 eur. Zo zmluvy je však zrejmé, že po vynásobení počtu mesačných splátok (12) a výšky jednotlivých mesačných splátok (50 eur), celková výška úveru, ktorú mal spotrebiteľ uhradiť, predstavuje sumu 600 eur. Neobstojí ani tvrdenie žalobcu o tom, že výška poslednej splátky by bola v nulovej výške, resp. v nižšej, než výška ostatných splátok a preplatok takto vzniknutý sa spotrebiteľovi vráti na základe bodu 5.4 Všeobecných obchodných podmienok. Odvolací súd poukazuje na bod 5.4 VOP, podľa ktorého „v prípade vzniku peňažného nároku klienta voči banke z vysporiadaného obchodu, banka vyplatí peňažný nárok klientovi bezhotovostne na účet príp. formou peňažnej poukážky.“ Uvedené ustanovenie vôbec nehovorí o inej výške poslednej splátky a ani o následnom prípadnom preplatku práve z dôvodu nerovnomerných mesačných splátok. Navyše odvolací súd je toho názoru, že v prípade, ak posledná mesačná splátka je v inej výške, žalobca bol povinný takýto údaj uviesť priamo v zmluve o úvere. Odvolací súd sa stotožnil aj s argumentáciou súdu prvej inštancie, že pri výpočte RPMN ovplyvňuje jej výšku celková výška nákladov spotrebiteľa. Vychádzajúc zo záveru, že veriteľ uviedol nesprávnu výšku nákladov spojených so spotrebiteľským úverom, musela byť aj RPMN nesprávne vypočítaná, a to v neprospech spotrebiteľa, čo má rovnako za následok, že úver sa podľa § 11 ods. 1 písm. b) zákona o spotrebiteľských úveroch považuje za bezúročný a bez poplatkov.

6. Odvolací súd uznal za dôvodnú len tú námietku žalobcu, že absencia rozpisu jednotlivých mesačných splátok úveru, z ktorého by bolo zrejmé, koľko žalovaný v rámci mesačnej splátky uhradza na istinu, koľko na úroky a iné poplatky, nespôsobuje bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru. Táto skutočnosť však nemení nič na tom, že úver je bezúročný a bez poplatkov z ostatných vyššie uvedených dôvodov. Podľa prílohy č. 1 prebral o spotrebiteľských úveroch právne záväzné akty Európskej únie, okrem iného Smernicu Európskeho parlamentu a Rady 2008/48/ES z 23. apríla 2008 o zmluvách o spotrebiteľskom úvere a o zrušení smernice Rady 87/102/EHS (Ú.v. EÚ L 133, 22.5.2008). Podľa čl. 10 ods. 2 písm. h) Smernice 2008/48/ES, zmluva o úvere zrozumiteľne a stručne uvádza výšku, počet a frekvenciu splátok spotrebiteľa a prípadne poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami úveru na účely splatenia. Podľa čl. 22 ods. 1 Smernice 2008/48/ES, keďže táto smernica obsahuje harmonizované ustanovenia, členské štáty nesmú zachovať ani zaviesť vo svojom vnútroštátnom práve ustanovenia, ktoré sa odchyľujú od ustanovení tejto smernice. Odvolací súd preto dospel k záveru, že podľa eurokonformného výkladu ustanovenia § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch nemožno od dodávateľov žiadať, aby v úverových zmluvách uvádzali presný rozpis plánovanej amortizácie dlhu, teda rozpis splátok po častiach, samostatne vo väzbe na istinu, úrok a poplatky. Pokiaľ ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) zákona o spotrebiteľských úveroch uvádza pojmy „výška“, alebo „počet“ či „termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“, za použitia eurokonformného výkladu treba dospieť k záveru, že toto ustanovenie len spresňuje, čo splátka úveru zahrňuje. Tak ako uviedol ak žalobca vo svojom odvolaní, ani z dôvodovej správy k zákonu o spotrebiteľských úveroch nevyplýva, že by zámerom zákonodarcu bolo, aby ustanovenie § 9 ods. 2 písm. k) sprísnilo požiadavku zakotvenú v Smernici, teda to, aby zmluva o úvere upravovala výšku, počet a termíny splátok ako súboru, ktorý zahŕňa istinu, úroky a aj iné poplatky. Účelom tohto ustanovenia nebolo, aby spotrebiteľ mal už pri uzatvorení zmluvy k dispozícii v číselnom vyjadrení informáciu, aká časť bude v tej - ktorej anuitnej splátke (výška ktorej je konštantná) pripadať na istinu, úverový úrok a iné platby. Podrobné informácie o vnútornej skladbe anuitnej splátky podáva veriteľ

na žiadosť spotrebiteľa, a to bezplatne a kedykoľvek počas doby trvania zmluvy vo forme amortizačnej tabuľky, ako vyplýva aj z čl. 10 ods. 2 písm. i) Smernice 2008/48/ES.

7. Vyššie uvedený právny záver odvolacieho súdu sa vzťahuje na právny stav v čase, ktorý bol rozhodujúci pre posúdenie správnosti odvolaním napadnutého rozhodnutia a ku ktorému odvolací súd dospel eurokonformným výkladom. S cieľom odstrániť rôzny výklad sporného ustanovenia § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch bol prijatý zákon č. 279/2017 Z. z., ktorým sa s účinnosťou od 01.05.2018 mení okrem iného aj ustanovenie § 9 ods. 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z. z. v tom zmysle, že sa v ňom slová „a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov“ nahrádzajú slovami „frekvenciu splátok a“, čím sa odstráni pochybnosti súdov o výklade daného ustanovenia.

8. Z uvedených dôvodov odvolací súd považoval odvolanie žalobcu za neopodstatnené, a preto rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutom zamietajúcom výroku, ako aj vo výroku o trovách konania ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil. V odvolacom konaní bol úspešný žalovaný, ktorý by mal nárok na náhradu trov odvolacieho konania (§ 255 ods. 1 CSP). Keďže mu v tomto štádiu konania žiadne trovy nevznikli, odvolací súd rozhodol (§ 396 ods. 1, § 262 ods. 1 CSP), že žalovanému nárok na ich náhradu nepriznáva.

9. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu možno podať dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419, § 420, § 421 CSP), v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).